

Uttalande: Rädda Östersjön genom att motarbeta klimatförändringen

Klimatförändringens effekter på miljön i Östersjön är stora. Att motarbeta klimatförändringen är ett av de viktigaste sätten för att rädda miljön i Östersjön. Över 70 procent av klimatutsläppen härstammar från förbränningen av fossila energikällor. Ju snabbare övergången till förnybara energiformer sker, desto bättre är det för Östersjön.

Klimatuppvärmningen leder till att näringsämnesutsläppen från land ökar då regnen ökar. Havets medeltemperatur har redan i dag stigit med några grader. Varmare vatten och ökad avrinning från land leder till att övergödningen ökar. Genom att ersätta fossila energikällor med förnybara energiformer och satsa på energisparande och effektivitet kan var och en av oss bidra till en snabbare övergång till en fossilfri framtid.

Trafikutsläppen måste också minska. Både för klimatet och för Östersjön är det motiverat att minska användningen av den egna bilen och i stället röra sig till fots, med cykel eller med kollektivtrafikmedel alltid då det är möjligt.

Marthaförbundets kampanj för att minska matsvinnet har också en direkt anknytning till Östersjöskyddet. Att minska matsvinnet är ett sätt att effektivisera energikonsumtionen och förhindra CO₂-utsläpp.

Ingen kan göra allt, men alla kan göra någonting. Detsamma gäller för ett renare Östersjön. Marthaförbundet ser att det behövs en förändring av konsumenternas val och vanor för att skydda Östersjön mot övergödning och nedskräpning samt öka medvetenheten om så kallad smartfisk som en nyttig proteinkälla.

Genom att göra medvetna val varje dag kan vi minska vår miljöpåverkan på Östersjön. Men för att göra dessa viktiga och riktiga beslut behövs kunskap och nya alternativa lösningar. Därför kommer Marthaförbundet att under åren 2020–2022 arbeta för att:

- **på riksnivå** uppmuntra till innovativa och hållbara lösningar som behövs för att hålla stränderna fria från plast,
- **dela kunskap** om hur man kan minska matsvinnet,
- **öka medvetenheten** om smartfiskens betydelse för Östersjön,
- **kräva att kommunerna** skapar fler sopstationer i anslutning till båtbyggor i gästhamnar och bygger ut fler platser för mattvätt på land,
- **uppmuntra medborgarna** att ta i bruk förnybara energikällor,
- **främja medborgardeltagande** på lokal nivå genom att uppmuntra marthaföreningar att dela kunskap över generations- och organisationsgränserna samt årligen ordna städtalko på valfri strand. Vi ser att det är viktigt att nästa generation vuxna får goda förebilder samt förstår Östersjöns värde och hur beroende allt liv på jorden är av rent vatten.

Helsingfors lördagen den 23 november 2019

Finlands svenska Marthaförbund rf

Andrea Hasselblatt
Förbundsordförande

Annika Jansson
Verksamhetsledare